

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-08

Milieuraad

AK

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN
WATERSTAAT – OPENBAAR VERVOER EN MILIEU EN DE
MINISTER VAN KLIMAAT EN GROENE GROEI**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2025

Hierbij doen wij u, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp, de geannoteerde agenda van de Milieuraad van 17 juni toekomen. Het kabinet is voornemens deel te nemen aan deze Milieuraad. De inhoud van deze geannoteerde agenda geeft de meest recente stand van zaken weer.

Tevens informeren wij u, mede namens de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, over het triloogakkoord over de EU-bodemmonitoringrichtlijn.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat – Openbaar Vervoer en Milieu,
C.A. Jansen

De Minister van Klimaat en Groene Groei,
S.Th.M. Hermans

I. Geannoteerde agenda Milieuraad 17 juni

Tijdens de Milieuraad van 17 juni te Luxemburg staan er vooralsnog vier onderwerpen op de agenda. Het Pools voorzitterschap beoogt een algemene oriëntatie te bereiken op de verordening circulaire voertuigen. Tevens zullen de Europese Commissie en het Pools voorzitterschap een gedachtewisseling agenderen over de EU op COP30. Daarnaast staan er twee diversienpunten op de agenda: een terugkoppeling van de triple conferentie: Basel (COP17), Rotterdam (COP12), en Stockholm (COP12); en een presentatie van het aankomende Deens voorzitterschap over hun werkprogramma.

Circulaire Voertuigenverordening (End of Life Vehicles)

Introductie

De Commissie heeft op 13 juli 2023 een voorstel voor een Verordening betreffende circulariteitseisen voor voertuigontwerp en het beheer van afgedankte voertuigen gepresenteerd.¹ Met deze verordening zal de Richtlijn betreffende autowrakken² en de Richtlijn betreffende typegoedkeuring van motorvoertuigen inzake herbruikbaarheid, recyclebaarheid en mogelijke nuttige toepassing³ (3R Richtlijn) worden ingetrokken. Delen van de inhoud worden overgenomen in de nieuwe verordening, met toevoeging van nieuwe elementen. De Kamer is op 15 september 2023 over dit voorstel en de Nederlandse inzet geïnformeerd via het BNC-fiche.⁴ De Kamer is sindsdien regelmatig geïnformeerd over de voortgang via de geannoteerde agenda's en verslagen van de Milieuraad. Het Voorzitterschap is vooralsnog voornemens tijdens de Milieuraad op 17 juni te komen tot een Algemene Oriëntatie.

Inzet Nederland

Zoals aangegeven in het BNC-fiche is het kabinet over het algemeen positief over de inhoud van dit veelomvattende voorstel, dat een belangrijke stap voorwaarts zet voor de verduurzaming van voertuigen. Het voorstel omvat de gehele levenscyclus van een voertuig, van ontwerp tot afvalfase, en jaagt de transitie naar een circulaire economie aan.

Tijdens de Milieuraad zal Nederland de voorgestelde stappen steunen om circulariteit in de automotive keten te bevorderen. Daarbij heeft Nederland bijzondere aandacht voor belangrijke onderwerpen als de verplichte toepassing en herkomst van plastic recycalaat. Daarnaast zijn de ontwerp-eisen ten behoeve van onder andere reparatie en hergebruik belangrijke onderdelen van de verordening, evenals maatregelen om te voorkomen dat voertuigen (illegaal) geëxporteerd worden die niet rijwaardig zijn en als afval (voertuigwrak) zijn bestempeld.

Nederland steunt het streven van het Voorzitterschap om tijdens de Milieuraad in juni te komen tot een Algemene Oriëntatie. Tegelijkertijd is er op dit moment nog een aantal openstaande punten, waarbij het verschil in standpunten tussen lidstaten groot is. In het bijzonder ten aanzien van het percentage verplichte toepassing van plastic recycalaat en een mogelijke bepaling die ervoor zou moeten zorgen dat plastic recycalaat uit derde landen onder gelijkwaardige omstandigheden is geproduceerd als Europees plastic recycalaat.

¹ COM (2019) 640

² Richtlijn 2000/53/EC

³ Richtlijn 2005/64/EC

⁴ Kamerstuk II 2022–23, 22 112, nr. 3776

Nederland steunt het door de Commissie voorgestelde percentage voor de verplichte toepassing van plastic recyclaat. Uit de impact assessment en ervaringen uit de praktijk blijkt dit een haalbaar en realistisch percentage. Een dergelijk percentage is van groot belang voor recyclers, waaronder die in Nederland, omdat het een afnamegarantie en een gelijk speelveld creëert. De verplichte toepassing van plastic recyclaat zal gelden voor alle auto's die op de Europese markt worden gebracht, ongeacht waar ze zijn geproduceerd. Nederland zet daarom in op behoud van het door de Commissie voorgestelde percentage van 25% plastic recyclaat. Uiteindelijke instemming met de Algemene Oriëntatie zal afhangen van het definitieve compromistekstvoorstel.

Indicatie krachtenveld

De discussie in aanloop naar de Milieuraad gaat met name over de hoogte van het percentage voor de verplichte toepassing van plastic recyclaat. Enerzijds is er een groep lidstaten die wil vasthouden aan het Commissievoorstel, vanuit het belang van circulariteit en steun voor de recycling-sector. Daartegenover staat een groep lidstaten die zich inzetten om het percentage te verlagen. Daarnaast wordt er gesproken over een bepaling die voorwaarden moet stellen aan de wijze van productie van plasticrecyclaat dat op de Europese markt wordt gebracht. Dit zou een gelijk speelveld voor Europese en niet-Europese recyclingbedrijven moeten garanderen. Een aantal lidstaten is voorstander van een dergelijke bepaling, omdat zo'n bepaling de Europese recyclers zou ondersteunen. Tegelijkertijd zijn er lidstaten die vrezen dat deze bepaling in strijd zou kunnen zijn met het Wereldhandelsorganisatie (WTO) recht en een negatieve impact zou kunnen hebben op handel en relaties met derde landen.

Nederland blijft zich samen met andere lidstaten inzetten om in de uiteindelijke compromistekst vast te houden aan het percentage plasticrecyclaat uit het Commissievoorstel. Dit vanuit het oogpunt van circulariteit, het versterken van de markt voor recyclaat en het concurrentievermogen van de Europese plasticrecyclingindustrie. Zeker ook omdat dit percentage op basis van studies haalbaar en realistisch bevonden is. De impact op derde landen wordt daarbij meegewogen.

EU op COP30

Introductie

Tijdens de Milieuraad vindt ook een eerste gedachtewisseling plaats over de EU op COP30. De VN-klimaatconferentie vindt plaats in november in Belém, Brazilië. Tijdens COP wordt onderhandeld over alle onderdelen van de Overeenkomst van Parijs en het VN-Raamverdrag over Klimaatverandering, waaronder met name mitigatie, adaptatie, en financiering. Tijdens de COP onderhandelt de EU als één partij, op basis van een positie die wordt bepaald tijdens de Milieuraad van oktober. Er is bij deze Milieuraad geen besluitvorming over de EU-inzet voor COP voorzien.

Mitigatie is dit jaar een belangrijk thema richting COP30. Voor COP30 moeten alle partijen bij de Overeenkomst van Parijs hun *Nationally Determined Contribution* (NDC) hebben ingediend. Naar verwachting zal de NDC van de EU dan ook een belangrijk onderwerp zijn bij dit deel van de vergadering. De EU NDC beschrijft het Europese aandeel van de mondiale inzet tot aan 2035 om de opwarming van de aarde te beperken tot 1.5 graad en de andere langetermijndoelen van de Overeenkomst van Parijs. De inhoud komt grotendeels voort uit reeds aangenomen

wetgeving. Het is geen wetgevend document met nieuwe, bindende verplichtingen voor EU-lidstaten.

Daarnaast zal tijdens COP30 bijzondere aandacht uitgaan naar adaptatie. Partijen moeten dit jaar een besluit nemen over indicatoren waarmee de wereldwijde voortgang op adaptatie beter kan worden bijgehouden. Aan de hand van deze data kunnen er trends worden geïdentificeerd. Bijvoorbeeld op welke doelen en sectoren adaptatie op koers ligt, waar meer inzet nodig is, en op welke manier adaptatiemaatregelen het best kunnen worden ingevoerd.

Inzet Nederland

Het kabinet zet in op een NDC in lijn met de wetenschap, afgeleid van het reductiepad richting 2040 en 2050, waarin de EU eveneens duidelijk maakt hoe zij opvolging geeft aan eerdere COP-besluiten, met name de Global Stocktake die op COP28 is vastgesteld. De besluitvorming over de NDC van de EU hangt nauw samen met het Europese tussendoel voor 2040, waartoe de Commissie nog geen wetsvoorstel heeft gedaan. In aanloop naar dit voorstel pleit het kabinet cf. motie Erkens⁵ voor een stevig uitvoeringspakket om knelpunten in de transitie aan te pakken, zoals netcongestie door energie-infrastructuur te verbeteren, het harmoniseren van de methodologie van netwerktarieven, het versnellen van vergunningprocedures en het vergroten van de beschikbaarheid van financiering, duurzame energie en grondstoffen.

Ook ziet het kabinet graag dat de Europese inzet op adaptatie terugkomt in de NDC. Dit komt overeen met het raamwerk voor de NDC dat de Commissie heeft toegelicht in voorbereidende ambtelijke werkgroepen.

Krachtenveld

Meerdere lidstaten onderschrijven net als Nederland het belang van de klimaatwetenschappelijke basis van de NDC en de implementatie van de Global Stocktake.

Diversen: terugkoppeling triple conferenties: Basel (COP17), Rotterdam (COP12), Stockholm (COP12)

Het voorzitterschap zal de raad informeren over de uitkomsten van de gezamenlijke conferenties van Partijen bij de Verdragen van Bazel, Rotterdam en Stockholm die van 28 april–9 mei 2025 gehouden werden in Geneve.

Tijdens deze «Triple COP» zijn de stof chloorpyrifos en de stofgroepen langketenige perfluorcarbons (LC-PFCAs) en gechlореerde paraffinen met een middellange keten (MCCPs) met specifieke vrijstellingen toegevoegd aan Annex A van het Verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen, waarmee de productie en het gebruik van deze persistente organische verontreinigende stoffen (POPs) uitgefaseerd gaan worden.

Tevens zijn twee pesticiden – fenthion en carbosulfan – toegevoegd aan Annex III van het Verdrag van Rotterdam *inzake de procedure met betrekking tot voorafgaande geïnformeerde toestemming ten aanzien van bepaalde gevaarlijke chemische stoffen en pesticiden in de internationale handel*, waarmee voor deze stoffen de procedure van «voorafgaande geïnformeerde toestemming» gaat gelden.

⁵ Kamerstuk II 2023–24, 31 793, nr. 257

Onder het Verdrag van Basel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, zijn diverse besluiten genomen die de effectiviteit van het verdrag moeten vergroten. Zo zijn er besluiten genomen over elektronisch afval, plastic afval en textiel afval, alsmede over het verbeteren van de procedure van «voorafgaande geïnformeerde toestemming». Ook zijn er vier technische handreikingen over afval met persistente organische verontreinigende stoffen (POPs) vastgesteld ter ondersteuning van het wereldwijd verantwoord verwerken van dit afval. Tot slot is er een wijziging van bijlage VI van het Verdrag van Basel vastgesteld, die de eenduidige toepassing van deze bijlage moet verbeteren. Deze wijziging zal met ingang van 1 januari 2030 binnen de EU van toepassing worden via een wijziging van de bijlagen I en II van de Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG).

Diversen: Werkprogramma inkomend Deens voorzitterschap

Het inkomend Deens Voorzitterschap zal de inhoudelijke prioriteiten voor het tweede halfjaar van 2025 presenteren.

II. Triloogakkoord richtlijn bodemmonitoring en veerkracht

Op 9 april jl. is in de triloogonderhandelingen een voorlopige overeenstemming bereikt over de EU-bodemmonitoringrichtlijn tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie. Tijdens de Coreper bijeenkomst van 21 mei jl. hebben de lidstaten met gekwalificeerde meerderheid ingestemd met het compromisvoorstel, waarbij het krachtenveld ongewijzigd is gebleven. In de ministerraad van 16 mei jl. heeft het kabinet de Nederlandse positie herbevestigd en daarom heeft ook Nederland ingestemd met het compromis.

Alle voor Nederland belangrijke punten zijn behouden gebleven: geen bindende doelen en geen verplichting tot het nemen van maatregelen, met voldoende flexibiliteit voor de lidstaten zelf, geen beoordeling van bodemgezondheid volgens het *one out all out* principe; geen op EU-niveau vastgestelde normen voor fosfor; behoud van het delicate compromis voor het artikel over toepassen van mitigerende principes bij bodemafdekking en bodemverwijdering, en (waar mogelijk) compensatie in het geval van verlies van bodemdiensten. Hier is duidelijker geworden dat het om een inspanningsverplichting gaat, en is er een expliciete verwijzing opgenomen naar ruimtelijke ordening als bevoegdheid van de lidstaten. Verder is expliciet in de overwegingen opgenomen dat de bepalingen over ruimtebeslag en bodemafdekking in deze richtlijn geen nieuwe vergunningverleningsprocedure met zich meebrengen, inclusief voor projecten van groot openbaar belang. Het «*no net land take*» principe is uit de richtlijn gebleven.

Het belangrijkste element in het akkoord is het aanpassen van de bepalingen over duurzaam bodembeheer. Er wordt nu gesproken over het «stimuleren van bodemgezondheid en bodemveerkracht» i.p.v. «duurzaam bodembeheer». Ook is de vrijwillige lijst met duurzame bodembeheermaatregelen verwijderd uit de tekst.

Het eindresultaat is in lijn met waar de motie Olger van Dijk en Veltman⁶ om vraagt en de motie kan hiermee als afgedaan worden beschouwd. Het Europees Parlement moet nog met de tekst instemmen. Als eerste stap is dit in de Commissie milieubeheer, klimaat en voedsel-

⁶ Kamerstuk 21 501-08, nr. 948

veiligheid op 4 juni. Agendering tijdens de plenaire vergadering is in het najaar van 2025 voorzien.